

План наставе и учења – ВОЗАЧ МОТОРНИХ ВОЗИЛА

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО							
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	13	2		481	74			9			315				7			192				1020	74			1094			
1. Српски језик и књижевност	3			111				2			70				2			64				245				245			
1.1. _____језик и књижевност*	3			111				2			70				2			64				245				245			
2. Српски као нематерњи језик*	2			74				2			70				2			64				208				208			
3. Страни језик	2			74				2			70				1			32				176				176			
4. Физичко васпитање	2			74				2			70				2			64				208				208			
5. Математика	2			74				2			70				1			32				176				176			
6. Рачунарство и информатика	2			74																		74				74			
7. Екологија и заштита животне средине	1			37																		37				37			
8. Ликовна култура								1			35											35				35			
9. Географија	1			37																		37				37			
10. Историја	2			74																		74				74			
11. Социологија са правима грађана															1			32				32				32			
A2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1			37				2			70				2			64				235				235			
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1			37				1			35				1			32				104				104			
2. Изборни програми**								1			35				1			32				64				64			
Укупно A1 + A2	14	2		518	74			10	(11**)		350	(375**)			8	(9**)		256	(320**)			1124	(1258**)			1198			
Укупно	16			592				10	(11**)		315	(385**)			8	(9**)		256	(320**)			1198	(1332**)			1198			

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

A2: Листа изборних програма				
РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
Оштеобразовни предмети				
1.	Музичка култура		1	1
2.	Историја (одабране теме)		1	1
3.	Изабрани спорт		1	1

Остваривање образовања и васпитања

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	70	64	208
Додатна настава*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунска настава *	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремна настава*	до 30	до 30	до 30	до 90

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада

	И РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Језик националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Факултативни предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције, техничке, хуманитарне, спорско-рекреативне и друге активности)	30-60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње		
Културно-уметничке активности школе	2 радна дана		

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

Остваривање плана програма наставе и учења

	И РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	2
Обавезне и факултативне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
Укупно радних недеља	39	39	39

Подела одељења у групе

класа	предмет / модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи - до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	72			15

**ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ВОЗАЧ МОТОРНИХ ВОЗИЛА
СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ**

1. **Назив квалификације:** Возач моторних возила
2. **Сектор - подручје рада:** Саобраћај
3. **Ниво квалификације:** III
4. **Начин стицања квалификације:**
Квалификација се стиче након успешно завршеног процеса средњег стручног образовања.
5. **Трајање:**
Програм средњег стручног образовања за стицање квалификације траје три године.
6. **Начин провере:**
Достигнутост исхода програма средњег стручног образовања се проверава на завршном испиту који спроводи средња школа и Завод за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ).
7. **Заснованост квалификације:**
Квалификација се заснива на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања.
 - 7.1. **Опис рада**
Дужности - стручне компетенције:
 - Припремање документације и возила
 - Управљање теретним моторним возилом
 - Контрола терета у току утовара, транспорта и истовара
 - Вођење документације и евиденције
 - Преглед и нега возила
 - Безбедност и здравље на раду

Дужности - стручне компетенције	Задаци - јединице компетенција
Припремање документације и возила	<ul style="list-style-type: none"> - Преузима и прегледа неопходну документацију за терет и возила - Израђује план пута - Упознаје се са врстом терета - Врши преглед и визуелну проверу стања возила (мотора, система и уређаја), товарног простора и опреме за обезбеђење терета - Проверава и полешава тахограф и комуникационе уређаје - Успоставља и одржава комуникацију са диспечером, колегама, представницима МУП-а и др.
Управљање теретним моторним возилом	<ul style="list-style-type: none"> - Примењује саобраћајне прописе у вожњи - Прилагођава возиљу саобраћајним, путним и временским условима - Прати стање возила и терета у току вожње - Примењује принципе економичне вожње - Спроводи прописане поступке у случају саобраћајне незгоде или акцидентне ситуације
Контрола терета у току утовара, транспорта и истовара	<ul style="list-style-type: none"> - Поставља возило на место утовара/истовара - Проверава стање и количину утовареног терета - Врши обезбеђење терета на возилу - Одређује распоред терета на возилу у односу на карактеристике возила и терета - Прати утовар/ истовар и идентификује евентуална оштећења током вожње или утовар/ истовара
Вођење документације и евиденције	<ul style="list-style-type: none"> - Попуњава документацију (путни налог, товарни лист, Европски извештај о саобраћајној незгоди на путевима, стране дозволе за међународни превоз итд.) - Води евиденцију о трошковима (путарине, гориво, тунелеке таксе, накнаде за паркирање, разне таксе, итд.) - Примењује царинске прописе и процедуре
Преглед и нега возила	<ul style="list-style-type: none"> - Редовно проверава стање возила - Врши превентивно одржавање (допуна течности, ваздуха у пнеуматику, итд.) - Води рачуна о чистоћи возила - Препознаје неисправности и отклања једноставније
Безбедност и здравље на раду	<ul style="list-style-type: none"> - Користи средстава личне заштите - Примењује мере противпожарне заштите - Примењује превентивне мере заштите здравља (ергономија, ноћни рад, стрес...) - Примењује поступке за пружање прве помоћи

7.1.1. Изложеност ризицима при обављању дужности:

- Ризик од механичких повреда
- Ризик од пада
- Ризик од утапања
- Ризик од радиоактивног зрачења
- Ризик од саобраћајног удеса
- Ризик од опекотина
- Ризик од пожара
- Ризик од експлозије
- Ризик од физичког напада
- Ризик од излагања узроцима стреса

7.2. Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за квалификацију **ВОЗАЧ МОТОРНИХ ВОЗИЛА** је оспособљавање лица за управљање теретним моторним возилима.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере и сл. усмерава да лица буду оспособљавана за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- аналитичко размисљање и решавање проблема;
- користи дигиталне технологије;
- тимски рад;
- примену мера заштите здравља и животне средине у процесу рада;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу.

7.3. Исходи стручног образовања

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
Припремање документације и возила	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: <ul style="list-style-type: none"> - разликује врсте документације за обављање транспортног задатка - разликује путне правце у земљи и иностранству - разликује врсте терета и његове карактеристике - наведе системе уређаје и опрему возила који се проверавају пре вожње - објасни рад тахографа - наведе средства за комуникацију са диспечером и колегама 	<ul style="list-style-type: none"> - анализира документата за обављање транспортног задатка - користи информационе и комуникационе уређаје - препозна карактеристике робе и припреми возило за превоз - процени стање свих система, уређаја и опреме возила - користи тахограф - комуницира са диспечером, колегама, представницима мул-а и др. 	<ul style="list-style-type: none"> - савесно, одговорно, уредно и прецизно обавља поверене послове; - ефикасно планира и организује време; - испољи позитиван однос према значају спровођења важних стандарда у раду; - испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла; - испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост, флексибилност у односу према сарадницима; - испољи креативност и иновативност при обављању посла; - оријентисан према клијенту и прилагодљив на промене у раду; - решава проблеме у раду; - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима; - испољи позитиван однос према мерама безбедности и заштите података.
Управљање теретним моторним возилом	<ul style="list-style-type: none"> - објасни правила саобраћаја - разликује вожњу у различитим саобраћајним, путним и временским условима - објасни функциосање мотора, система и уређаја на возилу - објасни понашање робе у току вожње - објасни функционисање система и уређаја који доприносе економичној вожњи - објасни поступак у случају саобраћајне незгоде или акцидентне ситуације - објасни поступке за пружање прве помоћи 	<ul style="list-style-type: none"> - примењује саобраћајне прописе - прилагођава вожњу у различитим саобраћајним, путним и временским условима - прати стање возила у току вожње и одржава безбедан превоз терета- - спроводи принципе економичне вожње - примењује прописане поступке у случају саобраћајне незгоде или акцидентне ситуације - демонстрира поступак пружања прве помоћи 	<ul style="list-style-type: none"> - оријентисан према клијенту и прилагодљив на промене у раду; - решава проблеме у раду; - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима; - испољи позитиван однос према мерама безбедности и заштите података.
Контрола терета у току утовара, транспорта и истовара	<ul style="list-style-type: none"> - опише начин постављања возила на место утовара/истовара - објасни начине осигурања и заштите терета на 	<ul style="list-style-type: none"> - поставља возило на место утовара/истовара - идентификује стање возила и терета у 	

	<p>току вожње</p> <ul style="list-style-type: none"> - изабре начин осигурања и заштите терета на возилу - распореди терет на возилу - препозна евентуална оштећења возила и терета у току вожње, утовара и истовара - попуни потребну документацију за извршење транспортног задатка - користи различита средства плаћања - класификује трошкове за евиденцију - спроводи прописе и обавезе возача у царинским и шпедитерским процедурама и документима 	<p>возилу</p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни принципе распоређивања терета на возило - наведе оштећења возила и терета која се могу јавити у току утовара, превоза и истовара - наведе потребну документацију за извршење транспортног задатка - опишује различиту документацију и наводи садржај који се попуњава - именује трошкове и саставља табелу која показује њихов износ - наведе прописе и обавезе возача у царинским и шпедитерским процедурама и документацији 	
<p>Вођење документације и евиденције</p>	<p>Преглед и нега возила</p>	<ul style="list-style-type: none"> - објасни поступке контроле делова и уређаја на возилу обухваћене дневним прегледом возила - објасни поступке превентивног одржавања (допуне техничких течности на возилу, ваздуха у пнеуматику и др) - објасни начине отклањања једноставнијих кварова - објасни начине довођења возила у чисто стање споља и изнутра 	
<p>Безбедност и здравље на раду</p>	<ul style="list-style-type: none"> - прати стање делова и уређаја на возилу - примењује поступке превентивног одржавања (допуне техничких течности на возилу, ваздуха у пнеуматику и др) - препознаје неисправности и отклања једноставније кварове - примењује поступке довођења возила у чисто стање споља и изнутра 	<ul style="list-style-type: none"> - наброји права и обавезе запослених у вези заштите на раду - опише изворе опасности на раду, - наведе врсте повреда на раду, - наброји професионалне болести возача - објасни последице саобраћајних незгода - објасни мере безбедности и здравља на раду - наброји опрему за личну безбедност на раду - објасни основе горења, узроке пожара, начине спречавања и гашења пожара - наведе информације о криминалу и илегалним миграцијама 	
	<ul style="list-style-type: none"> - схвати значај права и обавеза запослених у вези безбедности и здравља на раду - опажа различите опасности на раду - демонстрира употребу опреме за личну безбедност - предузима мере за сигуран рад у складу са прописима - правилно рукује апаратима за заштиту од пожара, - предузима мере против илегалне миграције 		

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил ВОЗАЧ МОТОРНИХ ВОЗИЛА

	I ПРАЗРЕД						II ПРАЗРЕД						III ПРАЗРЕД						УКУПНО																	
	недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње								
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	9	6	333	15	6	525	210	60	222	15	6	525	210	60	222	480	64	192	15	6	525	210	60	222	480	64	192	1338	64	624	120	2156	74	74	74	
1 Физика	2		74																									74						74		
2 Технологија материјала	2		74																									74						74		
3 Саобраћајни системи	2		74																									74						74		
4 Моторна возила	3		111	3		105				3		105				96						3		105				312						312		
5 Основи саобраћајне психологије				2		70				2		70										2		70				70						70		
6 Прописи у друмском саобраћају				3		105				3		105										3		105				105						105		
7 Основи машинства				2		70				2		70										2		70				70						70		
8 Техничка механика				2		70				2		70										2		70				70						70		
9 Превоз терета и путника				3		105				3		105										3		105				201						201		
10 Терети у транспорту																												96						96		
11 Саобраћајна инфраструктура																												96						96		
12 Безбедност саобраћаја																												96						96		
13 Предузетништво																												96						96		
14 Практична настава		6							222							6												64						64		
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ																																				
1 Изборни програм образовног профила**				1		35				1		35										1		32				67						67		
Укупно A2+Б	9	6	333	15	6	560 (**595)	210	60	222	15	6	560 (**595)	210	60	222	480	64	192	15	6	512 (**544)	210	60	222	480	64	192	1405 (**1472)	64	624	120	2156 (**2223)	74	74	74	
Укупно	15			21 (**22)		555	830 (**865)			21 (**22)		830 (**865)	830 (**865)			23 (**24)		838 (**870)	23 (**24)			838 (**870)			838 (**870)			2156 (**2223)			2156 (**2223)					

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

Напомена: ** Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

Б. Листа изборних програма

Рб	Стручни изборни програми	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни програми				
1	Механизација претовара		1	1
2	Интегрални транспорт		1	1
3	Саобраћајна етика		1	1

напомена* ученик бира један предмет само једном у току школовања

Остваривање образовања и васпитања

1.Обавезни облици образовно-васпитног рада

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час олељењског старешине	74	70	64	206
Додатни настава*	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски настава*	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремна настава*	до 30	до 30	до 30	до 120
Друштвено-корисни рад*	до 30	до 30	до 30	до 120

* Ако се укаже потреба за овим облицима рада

2.Факултативни облици образовно-васпитног рада

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Факултативни предмети**			
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе		2 часа недељно	
Трећи страни језик		2 часа недељно	
Факултативни предмети/програми*		1-2 часа недељно	
Слободне активности ученика (хор, секција и друго)		30-60 часова годишње	
Друштвене активности -ученички парламент, ученичке задруге		1.5-30 часова годишње	
Културно-уметничке активности школе		2 радна дана	

* Поред обавезних предмета и изборних програма школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета/програма који су утврђени плановима наставе и учења других образовних профила истог или другог подручја рада, као и плановима наставе и учења за гимназије, а који су утврђени школским програмом.

**Факултативни облици васпитно-образовног рада обавезни су за ученике који се за њих опредељују.

Остваривање плана и програма наставе и учења по недељама

	И РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Разредно часовна настава	37	35	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	2
Обавезнеи факултативне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
Укупно радних недеља	39	39	39

Подела одељења у групе

разред	програм/модул	вежбе	годишњи фонд часова		број ученика у групи -до
			практична настава	настава у блоку	
II	Практична настава		222		15
II	Практична настава		210	60	15
III	Практична настава		192	70	15
	Предузетништво	32			15

Општеобразовни предмети ВОЗАЧ МОТОРНИХ ВОЗИЛА - НОВИ

Обавезни општеобразовни предмети	Службени гласник	Страна
Српски језик и књижевност	2018-08-1	6
Мађарски језик и књижевност	1990-06-1(I разред), 1991-04(II,III,IV разред)	25 31
Српски као нематењи језик	2018-08-1	16
Страни језик	2018-08-1	26
Физичко васпитање	2018-08-1	57
Математика	2018-08-1	71
Рачунарство и информатика	2018-08-1	79
Екологија и заштита животне средине	2018-08-1	86
Ликовна култура	2018-08-1	88
Географија	2018-08-1	91
Историја	2018-08-1	96
Социологија са правима грађана	2018-08-1	100
Изборни предмети	Службени гласник	Страна
Грађанско васпитање	2018-08-1	104
Верска настава	2016-11	1
Музичка култура	2018-08-1	111
Историја (одабране теме)	2018-08-1	115
Изабрани спорт	2018-08-1	124

Стручни предмети ВОЗАЧ МОТОРНИХ ВОЗИЛА - НОВИ

Обавезни општеобразовни предмети	Службени гласник	Страна
Физика	2018-08-1	348
Технологија материјала	2018-08-1	351
Саобраћајни системи	2018-08-1	355
Моторна возила	2018-08-1	360
Основи саобраћајне психологије	2018-08-1	387
Прописи у друмском саобраћају	2018-08-1	393
Основи машинства	2018-08-1	381
Техничка механика	2018-08-1	376
Превоз терета и путника	2018-08-1	397
Терети у транспорту	2018-08-1	420
Саобраћајна инфраструктура	2018-08-1	409
Безбедност саобраћаја	2018-08-1	415
Предузетништво	2018-08-1	425
Практична настава	2018-08-1	429
Изборни предмети	Службени гласник	Страна
Механизација претовара	2018-08-1	463
Интегрални транспорт	2018-08-1	465
Саобраћајна етика	2018-08-1	469